
ТРГОВИНА ОРУЖЈЕМ

-- ЕСЕЈ --

<http://www.maturskiradovi.net/>

УВОД

Да бисмо добили адекватну представу о међународној трговини наоружањем и војном опремом морамо пажљиво сагледати факторе који на њу утичу као и све последице које из ње проистичу. Управо је то разлог што је у овом раду акценат ставља на амерички војноиндустријски комплекс.

Војноиндустријски комплекс је субјект који производи и извози оружје, па отуд и акценат на том критеријуму. У есеју ћемо видети да његова улога често првазилази његове надлежности.

А ако се постави питање зашто се је акценат баш на Сједињеним Државама, одговор је једноставан и недвосмислен: у скоријој прошлости (од 1998.) Сједињене Државе су највећи светски произвођач и извозник оружја.

У наставку је анализирана међународна трговина наоружањем у периоду од 2000. до 2005. Биће речи о трансферима наоружања у подручја конфликта, о највећим компанијама које производе наоружање и војну опрему...

МЕЂУНАРОДНА ТРГОВИНА ОРУЖЈЕМ

Трговина оружјем доноси водећим економским силама света, односно њиховом војноиндустријском комплексу, знатно већи профит од профита у грађанским гранама производње и трговине. У тој грани нема ризика од евентуалног колебања цена, а истовремено су обезбеђени од промена тражње и понуде. Управо су војноиндустријски комплекси све мање ограничени од националним оквирима. Светско тржиште наоружања непрекидно се шири у сталној трци за високим профитима, уз растерећење нагомиланих војних залиха и ослобођење од већ застарелих типова наоружања.

Сједињене Америчке Државе су, до 2001. године биле највећи светски извозник оружја, а шест држава чланица Савета за сарадњу Залива - Саудијска Арабија, Кувајт, Оман, Бахреин, Уједињени Арапски Емирати и Катар - припадају групи најбољих купаца. Од 1990 године, када је Ирак извршио инвазију на Кувајт, заливске земље потписале су уговор о куповини америчког оружја у вредности од 36 милијарди долара. То значи да су те земље учествовале са 32 % у укупном америчком извозу оружја и опреме (110,8 милијарди долара) од 1990. до 1997. године. Као великог увозника оружја из Сједињених Америчких Држава је Тајван. „Листа жеља“ Тајвана је дугачка, али је влада Сједињених Америчких Држава била рестриктивна у испорукама одређеног наоружања да се однос Кине и Тајвана не би додатно искомпликовао. Међутим, администрација Џорџа Буша наговестила је мање рестриктивну политику у будућим испорукама наоружања Тајвану. Влада САД је 2001. године најавила своју подршку Тајвану и предложила да Тајван добије исте бенефиције као и важни савезници нечланице НАТО алијансе. То је у Конгресу окарактерисано као контроверзан предлог и никакав споразум у вези тога није објављен.

Сједињене Америчке државе су једина земља која се привредно развијала током другог светског рата, што им је и омогућило да после рата постану доминантна трговинска сила у свету. Привреда САД у периоду Другог светског рата била је орјентисана на производњу наоружања и војне опреме за сопствене потребе, али већим делом за извоз намењен савезницима (Велика Британија, Француска и СССР). Учешће САД у производњи ратне технике 1939. године износило је само 4%, а 1943. године – 40%. Тако су САД спознале и једну нову привредну благодет – производњу за војне потребе. После Другог светског рата САД су постале машинерија за производњу оружја и поставило се питање конверзије капацитета на производњу производа за цивилне потребе. Иако је привреда САД успешно преведена са ратне на мирнодобску производњу, војноиндустријски комплекс је и даље био значајан сектор привреде. Период „хладног рата“ условио је наставак динамичног развоја војноиндустријског комплекса те земље. Међутим, посебно је значајна чињеница да војноиндустријски комплекс одлучујуће утиче на развој свих осталих сектора америчке привреде. Пословање компанија из војноиндустријског сектора једна је од значајних информација за изградњу DOW JONES индекса, којим се мери привредни развој Сједињених Држава.

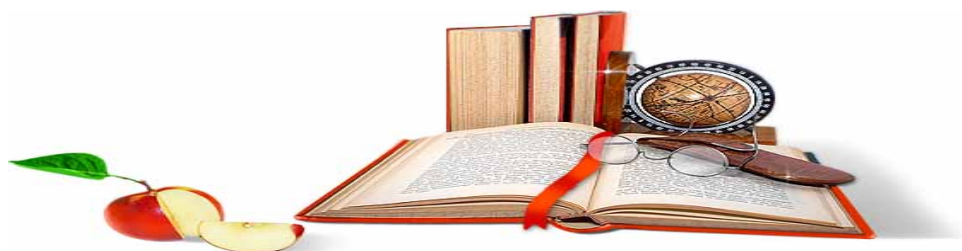
Тако великим извозом наоружања и друге ратне војне опреме Америка настоји да неутрализује дефицит биланса насталог углавном због ратног ангажовања и издржавања армија у низу земаља, што износи више од 60 милијарди долара. Након инвазије на Ирак 2003. године и његове окупације Америка годишње троши више од 65 милијарди долара само у тој земљи. Само у 2004. години Сједињене Америчке Државе су за одбрану и војне

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI
NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE

DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA maturskiradovi.net@gmail.com